

Snart 110 år gammelt egetræ skal værne om biodiversiteten i Darum

Lokalrådet vil skabe en idyllisk have med tilbud til alle aldersgrupper og som kan være til inspiration for alle, der ønsker at fremme biodiversiteten – men der skal penge på bordet

BIOLOGI – I hjertet af Store Darum, mellem Sviegade og Gammel Sognevej, er der et lille anlæg, hvor der tidligere lå en branddam. Her blev der i 1915 plantet et egetræ, en kvinde-eg, for at markere den ændring af Grundloven, der gav landets kvinder stemmeret.

I de knap 110 år, der er gået siden da, har træet vokset sig stort og mægtigt. Til gengæld er selve anlægget sygnet hen. Det ligger lidt vindblæst, trist og forfaldent hen, men står det til landsbyens lokalråd skal anlægget bringes til ny ære og værdighed.

”Vi vil gerne forskønne området. I den forbindelse vil vi gøre alt, hvad vi kan for at fremme biodiversiteten. Vi ønsker at skabe en

Kvindeegen har stået i St. Darum siden 1915 – i dag lidt vindblæst og trist i det lille anlæg mellem to trafikerede veje, men nu ønsker en arbejdsgruppe under lokalrådet at skabe en frodig have med fokus på biodiversitet.

i mål, så der kan ske noget til efteråret,” vurderer hun.

Det gamle egetræ i Store Darum er i øvrigt netop blevet tildelt et æreembleme i messing med teksten ’Værn om vores gamle træer’. Det er sket som et led i et samarbejde mellem Esbjerg Kommune og Danmarks Naturfredningsforening – et samarbejde, der handler om at bevare gamle træer i området.

Tekst og foto: Jens Bytoft

frodig have med blomster og farver, hvor planter og insekter trives,” fortæller Hanne Christensen fra lokalrådets biogruppe.

”Samtidig ønsker vi, at det lille anlæg bliver et idyllisk sted, hvor det er rart at opholde sig, et sted med tilbud og aktiviteter for alle aldersgrupper, men samtidig et sted med læ, fred og ro,” fortsætter Hanne Christensen.

Hun forestiller sig desuden, at haven kan fungere som en slags ’showroom’, hvor byens borgere og besøgende kan hente inspiration

til at skabe biodiversitet i deres egne haver. En insektsvenlig have kan nemlig godt være en smuk have, mener hun.

Biogruppen har haft kontakt med den kommunale landskabsarkitekt Sara Termansen, der har set nærmere på det lille anlæg, og efterfølgende er kommet med forslag til, hvordan det kan indrettes – men hvornår planerne kan realiseres, tør Hanne Christensen ikke sige på nuværende tidspunkt.

”Vi taler om en investering på op mod en million kroner. Hertil kommer

vedligeholdelse og drift, så helt billigt er det jo ikke, men vi er i gang med at søge penge, og forhåbentlig når vi

Et af 30 egetræer

I 1915 blev der plantet i alt 30 kvinde-eg rundt om i landet, som et rodfæstet symbol på den ændring af Grundloven, der gav kvinde stemmeret. Inden da var der ingen stemmeret for såkaldt udsatte grupper – også kendt som ’de syv f’er’,

nemlig folkehold, fjolser, fattiglemmer, fallenter, forbydere, fremmede og fruentimmere.

Lovændringen gav stemmeret til alle med fast bopæl og dansk indfødsret. Samtidig blev valgretsaldere sat ned fra 30 til 25 år.

Lokalråd vil sætte lys på vandtårnet i Pederstræde

Udgiften er beregnet til 300.000 kroner – Økonomiudvalget har reserveret 100.000 kroner. Diverse fonde bliver søgt om tilskud

LYS – Vandtårnet i Bramming er allerede et vartegn for byen. Nu er der udsigt til at tårnet får styrket den position.

Lokalrådet vil nemlig gerne sætte lys på tårnet – blandt andet for at fremhæve de arkitektoniske og historiske kvaliteter, men den slags koster, så der må penge til udefra.

Projektet er beregnet til at løbe op i cirka 300.000 kroner.

Allerede nu er flere fonde og puljer søgt om tilskud – senest det kommunale økonomiudvalg, der på byrådets vegne administrerer en pulje på godt en million kroner årligt til at understøtte forskellige, lokale projekter rundt om i Esbjerg Kommune.

Det enkelte projekt kan dog maksimalt få 100.000 kroner i støtte.

”Lokalrådets initiativ i Bramming vil, ved et betinget tilsagn på 100.000 kroner fra Puljen til lokale projekter, stadig mangle 95.000 kroner. Der er ansøgt flere andre fonde og puljer, men samtidig er det af stor betydning for lokalrådet at nå i mål med projektet inden 150-års jubilæet i oktober 2024,” konkluderer økonomiudvalget.

Borgerrettet initiativ

Udvalget vurderer desuden, ”at initiativet vil rette sig bredt mod borgere og besøgende i Bramming. Projektet støttes af en bred repræsentation i lokalområdet og støtter op om

udviklingen af lokalsamfundet i Bramming.”

Derfor har Økonomiudvalget besluttet at reservere 100.000 kroner, men også at det beløb først kommer til udbetaling når – eller hvis – lokalrådet opnår den fulde finansiering af sin idé om at sætte lys på byens gamle vandtårn.

Tekst og foto: Jens Bytoft

Julemanden bor mange steder – angiveligt også i vandtårnet i Bramming. Snart kan han dog spare udgiften til læselampen ved sengetid. Lokalrådet ønsker nemlig at sætte lys på tårnet.

En symaskine har opgivet ævred, men

Borgern åbner re

Foreløbig har de engageret andet ure og lamper sam

GENBRUG – Folkepensionist og tidligere skolelærer Knud Runge gik hjemme i Hunderup og fik en god idé.

”Vores to landsbyer, Hunderup og Sejstrup, er jo godt med, når det gælder grøn omstilling. Fjernvarmen er på vej, og den nye solcellepark er godt i gang. Hvorfor så ikke også satse på reparation og genbrug af de ting og sager, der går i stykker hjemme hos borgerne. Det må da også være godt for klimaet – og for borgernes pengepung...” tænkte den tidligere folkeskolelærer.

Handling bag tanken

Snart efter satte han handling bag tanken. Han forfattede et opslag på Facebook, og inden han næsten fik set sig om, begyndte de første interesserede at melde sig.

”Og nu har vi altså en reparations-café med fast åbningstid hver tirsdag aften fra klokken 19.00 til 21.00.”

”Vi har indrettet os i et lokale på den gamle skole i Hunderup. Her kan alle kigge forbi med ting og sager, der ikke længere virker – lamper, symaskiner, kaffemaskiner og alt muligt andet. Så ser vi, om vi kan reparere det,” fortæller Knud Runge, der forventer, at det nye tiltag inden længe vil udvikle sig til oprettelsen af en fast arbejdsgruppe eller en forening, der i fremtiden skal stå for projektet.

”Foreløbig er vi fire-fem ’medarbejdere’, der gør vores bedste for at få nyt liv